

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

VISUELE KUNSTE

RIGLYNE VIR GRAAD 12

PRAKTIESE ASSESSERINGSTAKE

2009

Hierdie riglyne bestaan uit 28 bladsye.

HERSIENE PAT-DOKUMENT VIR VISUELE KUNSTE 2009

PRAKTIESE ASSESSERINGSOPDRAG VIR VISUELE KUNSTE GRAAD 12.

RIGLYNE VIR DIE ONDERWYSER

INLEIDING

Die 17 Nasionale Kurrikulum Verklaring vakke wat 'n praktiese komponent bevat, sluit almal 'n PAT in, i.e. 'n Praktiese of Uitvoerende Assesseringstaak . Hierdie vakke is:

- LANDBOU: Landboubestuurspraktyke, Landboukundige Tegnologie
- DIE KUNSTE: Dans , Ontwerp, Dramatiese Kunste(uitvoerende kuns), Musiek, Visuele Kunstete
- HSS: Lewens Oriëntering, Geskiedenis en Aardrykskunde
- WETENSKAPPE: Rekenaartoepassingstegnologie, Inligtingstegnologie
- DIENSTE: Verbruikersstudie, Gasvryheidstudie, Toerisme
- TEGNOLOGIE: Siviele Tegnologie, Elektriese Tegnologie, Ingenieurs Grafika en Ontwerp, Meganiese Tegnologie

Die PAT laat die onderwyser toe om direk en sistematies die leerder se toegepaste vaardigheid waar te neem. Die PAT bestaan uit die toepassing/uitvoering van kennis, vaardighede en waardes wat veral betrekking het op die vak en tel 25% (i.e. 100 punte) van die totale promosiepunt van 400 vir die vak. In Ontwerp tel die PAT 37,5 % (i.e. 150 punte) van die totale promosie/sertifikaat punt uit 400 vir die vak.

Die PAT word geïmplementeer oor die eerste drie kwartale van die skooljaar en behoort as een uitgebreide taak per kwartaal aangepak te word, wat opgebreek kan word in kleiner dele of in 'n reeks van kleiner aktiwiteite. Die beplanning en uitvoering daarvan sal van vak tot vak verskil .

VEREISTES: PAT PRAKTIESE OPDRAGTE VIR VISUELE KUNSTE**(Neem kennis dat Taak 2 en 6 behels Visuele Kultuurstudies- en Taak 4 is 'n Eksametaak bestaande uit 'n Visuele Kultuurstudie en Praktiese eksamen**

(Kwartaal 1): Praktiese Assessering Taak 1 Geïntegreerde taak: Visuele Kunste - (verskeie kunsvorme) <ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding (geskrewe en visueel) (25) • Prakties (25) = Totaal 50 punte (Ten minste 1 hoof /finale kunswerk moet in hierdie PAT voltooi word- met ondersteunende proseswerk sigbaar in die bronboek.)	(Kwartaal 2) : Taak 3 Geïntegreerde taak: Visuele Kunste - (verskeie kunsvorme) <ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding (geskrewe en visueel) (25) • Prakties (25) = Totaal 50 punte (Ten minste 1 hoof /finale kunswerk moet in hierdie PAT voltooi word- met ondersteunende proseswerk sigbaar in die bronboek.)	(Kwartaal 3): Taak 5 Geïntegreerde taak: Visuele Kunste - (verskeie kunsvorme) <ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding (geskrewe en visueel) (25) • Prakties (25) = Totaal 50 punte (Ten minste 1 hoof /finale kunswerk moet in hierdie PAT voltooi word- met ondersteunende proseswerk sigbaar in die bronboek.) (Let op –'n Matriek 'toets' eksamen mag in die taak ingesluit word. Voorgestelde opdeling – taak = 50% + 'toets' eksamen= 50%)
--	---	---

Die Visuele Kunste Pat bestaan uit DRIE afsonderlike **geïntegreerde take** wat gedurende die jaar onderneem en voltooi moet word en wat uit TWEE komponente bestaan: **geskrewe / versamelde / teken navorsing** en die **werklike finale werk (kunswerke)**. Punte moet toegeken word aan beide voorbereiding en praktiese prosesse, en beide die formele en informele voorbereiding vir 'n praktiese taak moet in 'n bronboek/visuele dagboek spesiaal vir Visuele Kunste opgeteken word. Die geskrewe voorbereiding behoort navorsing, beplanning en enige ander verslaghouding in te sluit wat vereis word vir 'n praktiese taak in Visuele Kunste.

Teorie en Praktiese opdragte kan nie afsonderlik onderrig word nie; hierdie aspekte is *verweef* en is ingesluit in die vak se LU's en ASde.

Nietemin, gedurende die kwartaal, kan onderwysers vind dat hulle moet fokus op spesifieke praktiese vaardighede en spesifieke teoretiese kennis (bv. Visuele Kunste taal en terminologie, visuele geletterdheid en kontekstuele kuns kennis deur gevallestudies en navorsing, ens.

Leerders moet twee bronboeke hê:

- Praktiese bronboek/visuele dagboek
- Visuele Navorsings en Ondersoek Bronboek

Die Vakassesseringsriglyne vir Visuele Kunste verskaf nuttige voorbeelde vir die wyse waarop LU's en AS'de geïnterpreteer kan word (bl.7-10).

Die formaat vir die geïntegreerde praktiese take in Graad 12:

- **Kwartaal 1:** Praktiese Taak - Visuele kuns (ten minste 1 of meer voltooide kunswerke) – verskeie dissiplines sien (2008) VAR + LPR dokumente (50 punte)
- **Kwartaal 2:** Praktiese Taak - Visuele kuns (ten minste 1 of meer voltooide kunswerke) – verskeie dissiplines (50 punte)
- **Kwartaal 3:** Praktiese Taak - Visuele kuns (ten minste 1 of meer voltooide kunswerke) – verskeie dissiplines (50 punte) + opsionele Matriek 'toets' eksamen (ingesluit in 50 punte vir PAT)
- **Kwartaal 4:** Uitstalling van ten minste 5 voltooide kunswerke van PAT's tydens kwartale 1,2,en 3 gedoen is + bronboek. **Werke van Graad 11 mag ingesluit word.**

BEPLANNING VIR DIE TAKE - Baie belangrik vir beplanning is die volgende vereistes in die VAR en LPR dokumente:

KWARTAAL 1		PAT 1 en 2 ASSESSERING	
	Leeruitkomste	Asseseringstandaarde (Graad12)	PUNT
Geïntegreerde praktiese taak (PAT1) 'n Beplande vasgestelde projek wat die kreatiewe vaardighede en kennis van die leerders toets – kan 'n geskrewe verslag en/of 'n navorsingselement insluit. Verwys na LPR vir Visuele Kunste,bl 46-48.	Praktiese projek ,deur die onderwyser/s opgestel om binne 'n sekere tydperk voltooi te word -intern geassesseer deur onderwyser en/of gemodereer deur klustergroep. <i>LU1, 2, 3, 4 (teorie is die fondasie vir die praktiese werk –projek moet bepaal/gedryf word deur een van die 6 temas gekies uit die Vakraamwerk)</i> Toon begrip vir kunsmaak proses Ondersoek en manipuleer materiale, tegnieke, prosesse en tegnologieë om verbeeldingsvolle en innoverende kunswerke van persoonlike uitdrukking te skep	Assesseeer: volgens kriteria deur onderwyser vasgestel <i>Kies/groeppeer ASde om te bewys dat alle leeruitkomste bereik is</i> Ontwerp u eie rubriek waar moontlik om jou projek/opdrag te pas. Sien finale praktiese eksamen as riglyn.	50 (GEKOMBINEERDE PRAKTIESE PROJEK EN BRONBOEK PUNT)

<p>Visuele Kunste Bronboek 'n Draagbare versameling (portefeulje) van alle navorsingswerk gedurende graad 11 en 12 gedoen in enige toepaslike formaat</p>	<p>Aanbieding van 'n uitgebreide, volledige en maklik toeganklike Bronboek /Visuele dagboek -inhoud sal die volgende insluit:: - alle visuele en geskrewe navorsing vir elke PAT - bewysse van persoonlike studie/navorsing/ontwikkeling <i>LU 1, 2,3,4(bewys dat alle uitkomst bemeester is)</i></p>	<p>Assessering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreatiewe groei en ontwikkeling • innovering • oorspronklikheid en interpretasie van opdragte • bevoegdheid • aanbieding <p><i>Selekteer Assesseringsstandaarde om te illustreer dat leeruitkomst bereik is</i></p>	<p>(ingesluit in die Praktiese geïntegreerde opdrag punt) (voorgestelde punte/toekenning: 50% van die punt per kwartaal.)</p>
<p>Visuele kultuurstudies: (PAT 2) Visueel geletterdheid – dit moet ten minste twee temas van die Inhoud Raamwerk in die Visuele Kunste LPR insluit. (2007) Bladsye 57 – 59</p>	<p>Geskrewe navorsingsprojekte / toetse wat gebaseer is op die inhoud wat vir die kwartaal onderrig is. Nota: Voorgestelde opstel lengte van 2.5 bladsye / 600 woorde.</p> <p><i>Klem lê hoofsaaklik op LU 4, maar ander LU's kan ook ingesluit word.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Powerpoint aanbiedings • Oorhoofse projektor aanbiedings • Diagramme • Verslae • Plakkate • “Teach-backs” 	<p>Assessering : volgens voorgestelde rubriek/nasienmemorandum wat op toets/opdrag van toepassing is.</p> <p><i>Selekteer ASs om te demonstreer dat LU 4 bereik is</i></p>	<p>50</p>
<p>Kwartaal 1: 50 + 50 = 100 totale punt</p>			

<p><u>Visuele Kunste Bronboek/Visuele Dagboek</u> 'n Draagbare versameling (portefeulje) van alle navorsingswerk gedurende graad 11 en 12 gedoen in enige toepaslike formaat</p>	<p>Aanbieding van 'n uitgebreide, volledige en maklik toeganklike Bronboek /Visuele dagboek -inhoud sal die volgende insluit: - alle visuele en geskrewe navorsing vir elke PAT - bewysse van persoonlike studie/navorsing/ ontwikkeling <i>LU 1, 2,3,4(bewys dat alle uitkomst bemeester is)</i></p>	<p><u>Assesseeer:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • kreatiewe groei en ontwikkeling • innovering • oorspronklikheid en interpretasie van opdragte • bevoegdheid • aanbieding <p><i>Selekteer Asseseringsstandaarde om te illustreer dat alle leeruitkomste bereik is</i></p>	<p><u>(Ingesluit in Praktiese Geïntegreerde taak punt)</u> (voorgestelde punte-toekenning: allocation: 50% van punte per kwartaal)</p>
<p><u>Visuele Kultuurstudies: Visuele Geletterdheid Eksamen wat gekose aspekte van die Raamwerk inhoud in die Visuele Kunstete LPR dek</u></p>	<p>Geskrewe eksamen – opgestel deur die onderwyser oor aangewese inhoud gedurende die eerste 2 kwartale onderrig ('n Minimum van 4 temas) Intern geassesseer deur onderwyser Hooffokus; LU4 maar ander leeruitkomstes kan ook aangespreek word</p>	<p><u>Assesering: volgens merk memorandum opgestel deur onderwyser</u></p>	

KWARTAAL 2	PAT 3 en 4	ASSESSERING	
	Leeruitkomste	Asseseringstandaarde (Graad 12)	PUNT
<p><u>Geïntegreerde praktiese taak (PAT1)</u> 'n Beplande vasgestelde projek wat die kreatiewe vaardighede en kennis van die leerders toets – kan 'n geskrewe verslag En/of 'n navorsingselement insluit. Verwys na LPR vir Visuele Kunste, bl 46-48.</p>	<p>Praktiese projek ,deur die onderwyser/s opgestel om binne 'n sekere tydperk voltooi te word -intern geassesseer deur onderwyser en/of gemodereer deur klustergroep. <i>LU1, 2, 3, 4 (teorie is die fondasie vir die praktiese werk – projek moet bepaal/gedryf word deur een van die 6 temas gekies uit die Vakraamwerk)</i></p> <p>Toon begrip vir kunsmaak proses Ondersoek en manipuleer materiale, tegnieke, prosesse en tegnologiese om verbeeldingsvolle en innoverende kunswerke van persoonlike uitdrukking te skep</p>	<p>Asseser: volgens kriteria deur onderwyser vasgestel <i>Kies/groeppeer ASde om te bewys dat alle leeruitkomste bereik is</i></p> <p>Ontwerp u eie rubriek waar moontlik om jou projek/opdrag te pas.</p>	<p>50 (GEKOMBINEERDE PRAKTIESE PROJEK EN BRONBOEK PUNT)</p>
<p><u>Praktiese eksamen (PAT 4)</u> 'n Vasgestelde projek wat die kreatiewe vermoë en kennis van die leerders toets</p> <p><u>Sien LPR en eksamen voorbeelde vir leiding</u></p>	<p>Praktiese Eksamenprojek deur die onderwyser opgestel, wat binne 'n vasgestelde tydperk voltooi moet word. Intern geassesseer deur die onderwyser en indien moontlik deur klustergroep gemodereer. Tyd: 'n Minimum van 8 ure - maksimum 18 ure. Die eksamen moet die format van die PAT volg. Die leerders moet die opdrag binne die vasgestelde tydperk, sonder enige hulp, voltooi.</p>	<p><u>Asseser volgens kriteria deur onderwyser/kluster vasgestel</u></p>	<p>100 (Sien voorgestelde 50/50 verdeling)</p>

KWARTAAL 3		PAT 5 en6 ASSESSERING	
	Leeruitkomst	Asseseringstandaarde (Graad 12)	PUNT
<p>Geïntegreerde praktiese taak (PAT1) 'n Beplande vasgestelde projek wat die kreatiewe vaardighede en kennis van die leerders toets – kan 'n geskrewe verslag En/of 'n navorsingselement insluit. Verwys na LPR vir Visuele Kunste, bl 46-48.</p>	<p>Praktiese projek, deur die onderwyser/s opgestel om binne 'n sekere tydperk voltooi te word - intern geassesseer deur onderwyser en/of gemodereer deur klustergroep. <i>LU1, 2, 3, 4 (teorie is die fondasie vir die praktiese werk – die projek gedrewe een van die 6 temas gekies uit die Vakraamwerk)</i></p> <p>Toon begrip vir kunsmak proses Onderzoek en manipuleer materiale, tegnieke, prosesse en tegnologieë om verbeeldingsvolle en innoverende kunswerke van persoonlike uitdrukking te skep</p>	<p>Asseser: volgens kriteria deur onderwyser vasgestel <i>Kies/groeppeer ASde om te bewys dat alle leeruitkomste bereik is</i></p> <p>Ontwerp u eie rubriek waar moontlik om jou projek/opdrag te pas.</p>	<p>50 punt (Kombineer met navorsing in Visuele Kunste Bronboek – sien hieronder gebruik voorbeeld vraestel as assesering riglyn) (Let daarop – 'n Matriek 'toets' eksamen mag ingesluit word in die punt. Voorgestelde opbreking – taak + 50% / Matriek 'toets' eksamen =50%)</p>

<p>Visuele Kunste Bronboek/Visuele Dagboek 'n Draagbare versameling (portefeulje) van alle navorsingswerk gedurende graad 11 en 12 gedoen in enige toepaslike formaat</p>	<p>Aanbieding van 'n uitgebreide, volledige en maklik toeganklike Bronboek /Visuele dagboek -inhoud sal die volgende insluit:: - alle visuele en geskrewe navorsing vir elke PAT - bewysse van persoonlike studie/navorsing/ ontwikkeling <i>LU 1, 2,3,4(bewys dat alle uitkomst bemeester is)</i></p>	<p>Assessering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreatiewe groei en ontwikkeling • innovering • oorspronklikheid en interpretasie van opdragte • bevoegdheid • aanbieding <p><i>Selekter Assesseringsstandaarde om te illustreer dat leeruitkomst bereik is</i></p>	<p>(ingesluit in die Praktiese geïntegreerde opdrag punt) (voorgestelde punttoekenning:50%van die punt per kwartaal.)</p>
<p>Visuele kultuurstudies: (PAT 2) Visueel geletterdheid – dit moet ten minste twee temas van die Inhoud Raamwerk in die Visuele Kunste LPR insluit. (2007) Bladsye 57 – 59</p>	<p>Geskrewe navorsingsprojekte / toetse wat gebaseer is op die inhoud wat vir die kwartaal onderrig is. Nota: Voorgestelde lengte van 2.5 bladsye / 800 woorde. <i>Klem lê hoofsaaklik op LU 4,maar ander LU's kan ook ingesluit word.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Powerpoint aanbiedings • Othoofse projektor aanbiedings • Diagramme • Verslae • Plakkate • “Teach-backs” 	<p>Assessering : volgens voorgestelde rubriek/nasienmemorandum wat op toets/opdrag van toepassing is. <i>Selekteer ASs om te demonstreer dat LU 4 bereik is</i></p>	<p>50</p>
<p>KWARTAAL 3: 50 + 50 = 100 PUNTE</p>			

ASSESSERINGFORMAAT VIR DIE GEÏNTEGREERDE PRAKTIESE TAKE IN GRAAD 12:

- **Kwartaal 1:** Praktiese Taak - Visuele kuns (minimum een voltooide kunswerk) – verskeie dissiplines sien (2008) VAR + LPR dokumente (50 punte)
- **Kwartaal 2:** Praktiese Taak - Visuele kuns (minimum een voltooide kunswerk) – verskeie dissiplines (50 punte) + (Eksamen kunswerk)
- **Kwartaal 3:** Praktiese Taak - Visuele kuns (ten minste 1 voltooide kunswerke) – verskeie dissiplines (50 punte) + (opsionele matriek "toets"eksamen)
- **Kwartaal 4:** uitstalling van ten minste 5 voltooide kunswerke van die werk in Graad 11 en 12 - Kwartaal 1, 2, en 3 gedoen is + bronboek + Finale Eksamen prakties.

ELKE PRAKTIESE TAAK EN EKSAMEN MOET DIE VOLGENDE INSLUIT:
AFDELING A: BRONBOEK / WERKBOEK**AFDELING B: DIE KUNSWERK****AFDELING A: BRONBOEK / WERKBOEK**

Die bronboek vorm 'n belangrikste deel van hierdie proses . Dit verskaf insig in die wyse waarop die leerder idees vorm, hoeveel alternatiewe ondersoek is en alle ander prosesse wat lei tot die finale werk.

Die bronboek kan die volgende insluit:

- Alle idees en oplossings wat ondersoek is.
- Alle bronmateriaal. Dit sluit foto's tekeninge vanaf die werklikheid, beelde vanuit tydskrifte, koerante, gedigte, lirieke, gevonde voorwerpe, ens. Leerders kan ook hul eie foto's neem as verwysingsmateriaal
- Alle voorbereidende sketse, notas, komposisionele sketse en alle inligting wat die leerder uit sy eie bronne versamel het.
- Dis belangrik om hierdie inligting en sketse te verpersoonlik (die leerder moet dit sy eie maak deur komposisionele voorsketsse/foto's en jukstaposisies, sodat hulle oorspronklike komposisies kan vorm.
- Geskrewe notas en verduidelikings hoe die leerder die projek gaan aanpak, selfs as dit mettertyd verander

AFDELING B :DIE KUNSWERK

Daar word van die leerder verwag om **EEN of meer** kunswerke in die praktiese dissipline van hul keuse te skep . Dit kan in die vorm van 'n diptiek/triptiek of 'n reeks werke wees.

- Afmetings: geen beperking, maar dit moet hanteerbaar wees.
- Onthou die belangrikheid van die kunselemente soos lyn, vorm ,kleur, tekstuur, ruimte, balans, harmonie, proporsie en komposisie.
- Daar is geen beperking aangaande die styl van die werk nie.Dit kan naturalisties, ekspressionisties, dekoratief, ens., wees.
- Die leerder mag enige ander media insluit wanneer hy /sy die finale werk skep in enige van die kunsdissiplines.
- Kunswerke moet volgens die voorskrifte van die onderwyser aangebied word, bv. montering , portefeulje van werk of 'n uitstalling.

EKSAMEN RIGLYNE

Die finale praktiese eksamen vir Graad 12 is 'n hoogtepunt van kunsstudie wat gedurende die jaar voltooi is. Kreatiwiteit, oorspronklikheid en vaardigheid moet vertoon word. Die kunswerk moet vars en oorspronklik wees, en moet persoonlike ervaring weerspieel.

ALGEMENE RIGLYNE

- Leerder mag die eksamen vraestel met hul onderwyser bespreek
- Die eksamenwerk moet in die teenwoordigheid van die kuns onderwyser geskied en geen eksamenwerk mag die eksamenlokaal verlaat nie.
- Grootte: geen beperkings, maar moet hanteerbaar wees.
- Onthou die belangrikheid van die kunselemente soos lyn, vorm, kleur, tekstuur, ruimte, balans ,harmonie, proporsie,en komposisie.
- Daar is geen beperking aangaande die styl van die werk nie. Dit kan naturalisties, ekspressionisties, dekoratief, ens., wees.
- Die leerder mag enige ander media insluit wanneer hy /sy die finale werk skep in enige van die kunsdissiplines
- Kunswerke moet volgens die voorskrifte van die onderwyser voorgele word, bv montering , portefeulje van werk of 'n uitstalling.

<p><u>KWARTAAL 4 - PAT 7 (EKSAMEN KWARTAAL)</u></p> <p><u>Visuele Kultuurstudie: Visuele Geletterdheid eksamen wat geselekteerde aspekte van die Raamwerk inhoud in die Visuele Kunste LPR dek</u></p>	<p>Geskrewe eksamen – opgestel deur Nasionale Onderwysdepartement oor spesifieke inhoud deur die jaar geonderrig. (’n Minimum van 6 temas) Ekstern geassesseer en gemodereer. Hooffokus: LU 4</p>	<p><u>Assessering: volgens die Nasionale merk memorandum</u></p>	
<p><u>Praktiese Eksamen: (PAT 7)</u> <u>’n Eksterne opgestelde eksamen wat die kreatiewe vaardighede en kennis van leerders toets</u></p> <p><u>Sien LPR en eksamen voorbeeld vraestelle</u></p>	<p>Praktiese Eksamen – opgestel deur die Nasionale Onderwysdepartement om binne ’n aangewese tydspanne voltooi te word. Vind plaas onder eksamen toestande deur elke Visuele Kunste onderwyser by die skool/sentrum Geassesseer en gemodereer deur Provinsiale amptenare. Tyd: Minimum 8 ure – Maksimum 18 ure. Hooffokus: Alle Leeruitkomstes</p>	<p><u>Assessering: volgens opgestelde kriteria deur die Nasionale Onderwys Departement</u></p>	

<p><u>RETROSPEKTIEWE UITSTALLING VAN ALLE PAT's</u> <u>(Opgestelde projekte wat die kreatiewe vaardighede en kennis van leerders toets</u></p> <p><u>Sien LPR en eksamen voorbeeld vraestelle</u></p> <p>Let op: Dit word aanbeveel dat leerders aangemoedig word om werk te herwerk of selfs sommige PAT's oor te doen na terugvoering van die onderwyser deur die jaar. Hierdie werk kan uitgestal word.</p>	<p>PAT's – opgestel deur onderwyser om in spesifieke tydsduur te voltooi – intern geassesseer deur onderwyser.</p> <p>Kunswerke mag uit die voltooide PAT's, die Junie praktiese eksamen en uit Graad 11 kunswerke gekies word.</p> <p>Die leerder moet die uitstalling op hulle eie bestuur met hulp van die onderwyser.</p> <p>Die uitstalling moet uit die volgende bestaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bronboek/e • Voltooide PAT werke en eksamen – 'n minimum van VYF werke (kan Graad 11 werk insluit) <p>Hierdie uitstalling sal ekstern gemodereer word.</p>	<p><u>Assessering: volgens opgestelde kriteria deur die Nasionale Onderwys Departement / Onderwyser / Klustergroep</u></p> <p>Die leerder se uitstalling sal in terme van algehele indruk en persoonlike groei in die dissipline gesien en geassesseer word.</p>	<p>TOTAAL = 150 punte</p> <p>Voorgestelde punte verdeling:</p> <p>Bronboek – 50</p> <p>Uitstalling - 100</p>
--	---	---	--

DIE VOLGENDE IS BASIESE VOORBEELDE VAN BASIESE ASSESSERINGSKRITERIA WAT GEBRUIK WORD OM DIE FINALE PRAKTIESE EKSAMEN TE EVALUEER.

VOORBEELD EEN

AFDELING A: BRONBOEK/WERKBOEK /NAVORSING

<i>KRITERIA</i>	
Leerder se intensie/voorstel	10
Ondersoek van 'n verskeidenheid benaderings en idees	10
Eksplorاسie en eksperimentاسie van materiale en tegnieke	10
Reflektiewe verslag wanneer die taak voltooi is.	10
Tydsbesteding	5
Uitstalling/aanbieding	5
<i>TOTAAL</i>	50

AFDELING B : DIE KUNSWERK

<i>KRITERIA</i>	
Keuse en gebruik van materiale en tegnieke tegnieke	10
Gebruik van formele kunselemente.	10
Algemene indruk van die werk –oorspronklikheid, kreatiwiteit en innovasie.	10
Interpretاسie en praktiese implementاسie van die navorsing	10
Volledigheid/afroning van die werk/tydsbesteding	5
Uitstalling of aanbieding van die werk .	5
<i>TOTAAL</i>	50
<i>GEKOMBINEERDE TOTAAL</i>	100 (verwerk na 50)

VOORBEELD 2

HIERDIE WEERGAWE KAN GEBRUIK WORD VIR KLEINER PRAKTIESE PROJEKTE GEDURENDE DIE JAAR

AFDELING A ; BRONBOEK / WERKBOEK**AFDELING B:DIE KUNSWERK**

KRITERIA			
Onversoek van 'n verskeidenheid interpretasies benaderings en idees. Eksplorasië en eksperimentering met materiale en tegnieke	10	Tegniese vaardigheid/gebruik van materiale Estetiese gebruik van kunselemente en toepassing van oorspronklike navorsing in bronboek/werkboek	10 5
Ten minste twee voorbereidende komposisionele sketse/collages/assemblages...	10	Algemene indruk van die werk –oorspronklikheid, kreatiwiteit, kompleksiteit, innovasie en aanbieding van die werk .	15
TOTAAL	20	TOTAAL	40
		ALGEHELE TOTAAL	50

4. BRONNE OF TOERUSTING GEREEDSKAP WAT VEREIS WORD VIR DIE TAKE:

Deur die opvoeder /kunsdepartement

Die volgende bronne, toerusting en fasiliteite word voorgestel vir die implementering van die PAT.

- Literatuur/ artikels/tekste:
 - Beskikbare bronne vir Visuele Kunste.
 - Die voorgestelde Kuns naslaanboeke wat op die Nasionale lys van boeke geplaas is (sien LPR Graad 12)
 - Gevallestudies en aktiwiteite in Visuele Kunste.
- Toerusting:
 - Alle nodige toerusting wat in die praktiese werk, deur die skool gekies,gebruik word.
 - Relevante boeke oor die gebruik van gereedskap en verskillende media in Visuele Kunste.
 - Kamera- om foto's te neem van die werk wat in progressie
 - Sekuriteitsstelsel en deure wat kan sluit
- Fasiliteite
 - Groot goed geventileerde en beligte klaskamer met krane en wasbakke/esels/tafels en tafels wat kan ooplig
 - Stoorruimte vir praktiese werk en 'n donkerkamer vir fotografie.

Deur die leerder

Die volgende bronne, toerusting en fasiliteite word verwag vir die implementasie van die PAT

- **Bronboek of Visuele dagboek**
 - **'n Bronboek moet gedoen word om te getuig dat visuele voorbereiding gedoen is voor die produksie van die finale werk**
 - Hierdie voorbereidende werk kan die beplanning insluit, voorskets,navorsing en enige ander navorsing wat gedoen moet word vir die finale werk voordat dit afgehandel word.Leerders moet ook hul beplanning op skrif stel vir elke praktiese opdrag (LU4)
 - Dit moet op so 'n manier gedoen word sodat die onderwyser/moderator die volgende kan sien :
 - Watter tema gekies is vir die kunswerk
 - Waarom dit gekies is
 - Watter hoeveelheid beplanning gedoen is
 - Hoe die leerder vir die praktiese werk voorberei het
 - Watter probleme die leerder ondervind het en hoe dit voorkom is.
 - Wat was genotvol/opwindend/positief omtrent die praktiese werk
 - Wat het jy geleer tydens die opdrag

Neem kennis: Leerders moet 'n aparte bronboek vir visuele kultuurstudies aanhou ter wille van toeganklikheid van informasie en toeganklikheid.

Hierdie dokumente is belangrik vir ALLE PATS en eksamenopdragte

VAKINHOUD RAAMWERK
GRAAD 12: Visuele I Kultuurstudies Studies (Leeruitkoms 4)

INTERNASIONALE EN SUIDER –AFRIKAANSE KUNS**ALGEMEEN: DIE VOLGENDE BEHOORT DEUR DIE ONDERWYSER / LEERDER AANGESPREEK TE WORD**

- a) Leerders behoort kennis te dra van konsepte wat relevant is tot Suid-Afrikaanse en Internasionale kuns en behoort dit te kan toepas. Hulle behoort 'n duidelike begrip en kennis te hê van tradisionele Internasionale kunsbewegings en die betekenis van kontemporêre plaaslike kuns, , terme soos weerstandskuns, propaganda kuns, kuns / beeld appropriasie, die afgeskepte tradisie, ens.
- b) 'n Kritiese benadering behoort gevolg te word.
Leerders behoort bewus gemaak te word van problematiese terminologie, kwessies, vooropgestelde idees/aannames en dikrepsies binne die gemeenskap in die kuns wat hulle bestudeer.
- c) Gereelde volgehoue besoeke aan kontemporêre uitstallings word sterk aanbeveel.
Waar uitstallings besoeke moeilik is (bv. skole in landelike dele, ens.), moet onderwysers gebruik maak van koerant oorsigte, internet, CD ROMS, groot afdrucke van kunswerke, uitnodiging of besoeke aan relevante plaaslike kunstenaars.
Daar word van leerders verwag om met ten minste een resente plaaslike uitstalling bekend te wees.
- d) Leerders moet geleer en begelei word in opstel, navorsing en eksamen skryf vanaf Graad 10.
- e) Leerders moet 'n navorsingopstel ELKE TERMYN skryf (ongeveer 2½ bladsye/600 woorde) as deel van die Visuele Kultuurstudiesprogram – dit sal eie navorsing versterk en uitbrei op die onderwyser se inligting/notas.

VAKINHOUD RAAMWERK

**** Kies 'n minimum van ses temas .Temas - moet geïntegreer word / verwys na dit in die PAT's**

****Ten minste twee kunstenaars (of argitekte) – een plaaslik en een internasionaal moet binne die gekose tema gekies word met 'n minimum van twee kunswerke per kunstenaar/argitek**

Tema Kies 'n minimum van 6 temas	INHOUD/INVLOEDE Suid-Afrikaanse toegepaste ontwerp en kunsvlyt c. 1950 – insluitende die aangespreek in Grade 10 en 11	INHOUD/INVLOEDE Voorgestelde verbande met ander dele van Afrika en Internasionale kunsbewegings - –insluitende die aangespreek in Grade 10 en 11
<i>Kruisverwysing van temas word sterk aanbeveel</i> <i>Kruisverwysing met Internasionale bewegings word ook sterk aanbeveel</i>	<p style="text-align: center;">Kies twee kunstenaars (of argitekte) vir elke tema</p> <p><i>Let Wel :Kruisverwysing van kunstenaars tussen temas word aanbeveel, indien verskillende voorbeelde gebruik word</i> <i>(N.B. Die voorgestelde lys van kunstenaars is nie vasgestel of verpligtend nie en onderwysers kan hul eie toepaslike bronne en voorbeelde kies.</i></p>	
1. Die opkomende stem van Swart Kuns (sogenaamde "Township Art")	Gerard Bhengu Peter Clarke Gladys Mgudlandlu George Pemba Gerard Sekoto Michael Zondi etc.	Pan-Afrikaanse Kuns Ekspresionisme ens.
2. Soeke na 'n Afrika identiteit in Suid-Afrikaanse kuns	Irma Stern Walter Battiss Cecil Skotnes Sydney Kumalo Alexis Preller Helen Sebidi Mary Stainbank	Edoardo Villa ens. San Rotskuns Afrika stamkuns Ndebele argitektuur en muurdekorasie Duitse Ekspresionisme Kubisme Henry Moore Ens.

<p>3. Kuns en Politiek: Weerstand Kuns (“Resistance”) of “Protes” Kuns in die Suid-Afrikaanse konteks</p>	<p>Willie Bester Norman Catherine Sifiso Ka Mkame William Kentridge Helen Sebidi Paul Stopforth Sue Williamson Gavin Younge Manfred Zylla Politieke muurskilderye en plakkate en T-hemde Ens.</p>	<p>- Voorbeelde van politieke stellings deur Goya, Delacroix, David – Duitse Ekspressionisme - Grafiese kuns van Käthe Kolwitz - Russies Rewolusionere kuns - Meksikaanse muurskilderye bv. Rivera - Picasso <i>Guernica</i> - South Afrikaanse sosio-politieke omgewing insluitende aktivisme in verband met kwessies soos :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vigs • Ekologie • Misdaad <p>- Ens.</p>
<p>4. Kunsvlyt en toegepaste kuns – eksplorاسie van inheemse kennis en waardesisteme -tradisionele en kontemporêre benaderings to bemarking en volhoubaarheid.</p>	<p>Ardmore Studio (keramiek) Nesta Nala (keramiek) Rebecca Matibe (keramiek) Hylton Nel (keramiek) Clementina Van der Walt (keramiek) Allina Ndebele (tapessirië weef) Reuben Ndwandwe (mandjie weefwerk) Beauty Nkgonga (mandjie weefwerk)) Elliot Mkize (draad weefwerk) Kaross Weavers Co-op (borduurwerk) Esther Mahlangu (muur versiering) Ens.</p>	<p>Pan- Afrikaanse kunsvlyt Bauhaus Art Deco toegepaste kuns Noord Amerikaanse Indiaanse kuns Art and Craft beweging ens.</p>

<p>5. Kuns en die politiek van Mag - gedenkbeeldige plekke,gedenktekens en kunswerke</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Freedom Park, Pretoria - Sharpeville Menseregte Distrik, Gauteng - Konstitusionele hof , Johannesburg - Die Apartheid Museum. - Kontemporêre beeldhouwerk wat demokrasie in Suid-Afrika verteenwoordig - Uniegebou- Britse Imperialisme - Voortrekker monument- Afrikaner nasionalisme - Vroue-monument Bloemfontein – ens. 	<p>Gedenktekens en gedenkwaardighede kuns en argitektuur van antieke Egipte Romeinse triomfboë, suile ens. Oorlogsgedenktekens in Internasionale stede, bv. Washington, Parys, Berlyn, London ens.</p>
<p>6. Rol van formele en informele kunssentrum in die opleiding van kunstenaars in die tyd van Apartheid en Post-Apartheid</p> <p>Kies een kunssentrum vir 'n indiepte studie en navorsing</p>	<p>Rorke's Drift Art en Craft Centre Azaria Mbatha (drukkuns) Gordon Mbatha (keramiek) John Muafengejo (drukkuns) Alinna Ndebele (weef) Dan Ragoathe (druk) Cyprian Shilakoe (druk) Vuminkosi Zulu (druk) ens</p> <p>Polly Street Art Centre Dumile Feni Sydney Kumalo Ezrom Legae Louis Maqhubela Ephraim Ngatane Lucas Sithole ens.</p> <p>CAP Art Centre</p> <p>Nyanga Arts Centre Patrick Holo Sydney Holo etc.</p>	<p>Duitse Ekspressionistiese drukkuns</p> <p>Afrika stamkuns</p> <p>Kubisme</p> <p>Sweedse toegepaste kuns</p>

7. Multi Media – alternatiewe kontemporêre en populêre kuns in populêre kunsvorms in SA	Jan Van Der Merwe Brett Murray Robin Rhode Wim Botha Wayne Barker Andries Botha Beezy Bailey Kendell Geers William Kentridge Clive Van den Berg ook populêre kunsvorms bv. Bitter Komix / Muurkuns / T-hempde / Plakkate	Popkuns Video kuns Opkuns Minimalisme Konseptuele kuns Performance kuns Digitale kuns Installasies
8. Kuns en die spirituele ryk – kwessies in kuns rakende geloofstelsels en die gewyde	Frans Claerhout Jackson Hlongwane Noria Mabasa Trevor Makhoba Bonnie Nthshalishali Wim Botha Marlene Dumas Walter Battiss	Afrika ritualistiese kuns en artefakte Australiese Aboriginal kuns Buddhistiese rituele kuns en artefakte Ekpressionisme Meksikaanse religieuse kuns Paul Gauguin Mark Rothko
9. Geslagskwessies Manlikheid en Vroulikheid	Diane Victor Jane Alexander Faiza Galdhari Helen Sebidi Penny Siopis Langa Magwa Pierre Fouché Lisa Brice Marlene Dumas	Frida Kahlo Georgia O'Keefe Tom Wesselman Willem de Kooning Feministiese kuns in die VSA bv. Miriam Shapiro, Judy Chicago (<i>Dinner Party</i>) Tracey Emin Gilbert en George
10. Kontemporêre Suid-Afrikaanse (Nasionale) en Internasionale argitektuur	Toepaslike uitstaande plaaslike voorbeelde van argitektuur Hou die volgende in gedagte Geboue wat die behoeftes van die gemeenskap aanspreek Kwessies aangaande lae koste behuising Gebruik van nuwe en tradisionele materiale en tegnieke Kontekstuele kwessies Kwessies wat die omgewing raak	Nuwe tendense in wêreldargitektuur bv. Post-Modernisme High Tech Dekonstruktivisme Eko-Argitektuur

LTSM – bronverwysings

Kunsonderwysers moet hul eie keuse van kuns- en ontwerpboeke maak om hul onderrig konteks en behoeftes te pas. Die boeke wat die meeste deur Visuele Kunste onderwysers (en die eksamenpaneel) gebruik word, is ingesluit in die lys.

NB:

- Onderwysers word aangemoedig om te deel en saam met ander kunsonderwysers te werk in die ontwikkeling van materiale, projekte en eksamens – veral vir Grade 10 en 11
- Onderwysers behoort hul eie projek opdragte, klasnotas, verwysingsmateriaal, katalogusse en tydskrifte, foto's, skyfies, video's, ens. gebruik om waardevolle onderrig en leer ondersteunings materiaal te voorsien vir die teorie inhoud en praktiese vaardighede vereis deur Visuele Kunste kurrikulum. Die vak Visuele Kunste stel die model dit ten sterkste voor in die VAR en LPR dokumente.

In Visuele Kunste en ontwerp is daar baie aanbevole boeke en bronne wat gebruik kan word.

Die DoE beveel sterk aan die volgende bronnelys wat nasionaal beskikbaar is aan as leeslys vir onderwysers ter ondersteuning van LU 4 Visuele Kultuurstudies

- BEDFORD, E. 2004. *A Decade of Democracy South African Art 1994-2004: from the permanent collection of Iziko: SA National Gallery*. Cape Town: Double Storey Books
- BERMAN, E.1993. *Painting in South Africa*. Halfway House: Southern Books
- GEERS, G. (ed.) 1997. *Contemporary South African Art: the Gencor Collection*. Jonathan Ball 1997
- HOBBS, P. en RANKIN E. 2003. *Rorke's Drift, Empowering prints*. Cape Town: Double Storey Books
- HOBBS, P. et al. 1999. *Printmaking Resource. Live Art series. Johannesburg: MTN Art Institute*.
- HUNTLEY, M. 1992. *Art in Outline 1: an introduction to South African Art*. Cape Town: Oxford
- HUNTLEY, M. 1994. *Art in Outline 2: from rock art to the late 18th century*. Cape Town: Oxford
- MILES, E. 1997. *Land en Lives: A story of early black artists*. Cape Town: Human en Rousseau
- MILES E. 2004. *Polly Street: The story of an Art Centre*. Ampersand Foundation
- SCOTT, G. 1998. *Ardmore: an African Discovery*. Vlaeberg: Fernwood Press,
- WILLIAMSON, S. en A. JAMAL 1996. *Art in South Africa: the future the present*. Cape Town: David Philip
- WILLIAMSON, S. 1989. *Resistance Art*. Cape Town: David Philip
- YOUNGE, G. 1988. *Art of the South African Townships*. London: Thames en Hudson
- ART FROM THE AFRICAN CONTINENT – an African Art Resource*. MTN Art Institute
- AN INTRODUCTION TO AFRICAN ART - *Teachers resource book – IBHABHATHANE PROJECT – WESTERN CAPE ED. DEPARTMENT*
- 10 YEARS 100 ARTISTS : Art in a democratic South Africa (Bell Roberts) ISBN 1770070893
- 150 SA PAINTINGS PAST AND PRESENT: Lucy Alexander en Evelyn Cohen (Struik) ISBN 0 947458 25 5
- HEAVEN'S THINGS: a story of the /Xam: Pippa Skotnes (UCT Press) ISBN 1-919713-41-7
- PICASSO AND AFRICA Eds. L Madeline en M Martin (Bell Roberts)ISBN 0 620 35721 5
- A HISTORY OF MODERN ART: Ed.. H Arnason (Thames en Hudson) ISBN 0 50023106 0
- THE PRINCIPLES OF ARCHITECTURE: STYLE, STRUCTURE, DESIGN: Ed.. Michael Foster (Mallard Press)ISBN 0-792-45190-2

ART IN OUTLINE - 1 and 2 Merle Huntley (OUP) Thames en Hudson series
THE NEW WENDY COLMAN VISUAL CULTURE SERIES (All Copy Publishers)
Compendium of Taxi Art books Educational Supplements. David Krut.

ICT EN INTERNET

Integrasie van ICT met Visuele Kunste onderrig: ICT Integrasie met NKV vakke in Grade 10 –12. Onderwysers word aangemoedig om IT projekte gedurende die jaar in te sluit wat kan wissel van internet navorsing tot werk met Visuele Kunste sagteware as deel van 'n geïntegreerde taak (afhangende van die fasiliteite by die skool of huis)

Die volgende is sommige nuttige navorsings webwerwe vir Visuele Kultuurstudies. Nog heelwat kan deur die gebruik van "search engines" gevind word.

<http://www.cama.org.za/southafr/art.htm>

<http://www.sanlam.co.za/>

<http://library.thinkquest.org/18799/jale.html>

<http://www.mg.co.za/mg/art/fineart/archive/fineart-history.htm>

<http://www.artthrob.co.za>

<http://www.artslink.co.za/>

<http://www.coartnews.co.za/html/home.html>

www.thutong.org

ASSESSERINGSGEREEDSKAP:

LET WEL DAT DIE VOLGENDE VOORGESTELDE RUBRIEKE VERANDER KAN WORD VIR ELKE PAT – VOLGENS DIE KONTEKS VAN DIE PROJEK VEREISTES	
--	--

**DIE VOLGENDE IS 'N VOORBEELD VAN 'N WAARNEMINGSBLADSY.
BRONBOEK /VISUELE DAGBOEK**

Voorgestelde Rubriek vir die assessering van 'n Bronboek /Visuele Dagboek					
Onvoldoende 0-29 %	Gedeeltelik 30 – 39 %	Redelik 40 – 49 %	Aanvaarbaar 50 – 59 %	Baie goed 60 – 70 %	uitstaande 80 – 100%
Leerder kan inligting nie korrek vasle nie, kan nie toepaslike taalgebruik toepas nie/woordgebruik tekening en beplaanning onvoldoende	Die leerder hou nie goed record nie en taalgebruik/tekening en beplanningsvermoe is onvoldoende	Die leerder hou goed record nie en taalgebruik/tekening en beplanningsvermoe is voldoende	Die leerder se vermoë om record te hou is aanvaarbaar en begrip van kreatiewe taal/beplanning en tekening is bevredigend.	Die leerder hou goed rekord en gebruik kreatiewe taal /teken en beplanningsvaardighede	Rekordhouding is met volledige akkuraatheiden die vaardighede van kreatiewe taal//beplanning ens is bemeester
Leerder wys geen begrip van die relevante kunsmakprosesse nie en is ook nie in staat om te reflekteer op eie vordering nie	Die leerder begryp die kunsskeppingsproses gedeeltelik en refleksie is onvoldoende	Leerder het 'n beperkte begrip van die kunsskeppingsproses en is gedeeltelik bevoeg om op sy ontwikkeling te reflekteer	Leerder het 'n aanvaarbare begrip vir die kunsskeppingsproses. En kan op sy vordering reflekteer	Die leerder het 'n goeie begrip van die kunsskeppingsproses en kan op sy eie vlak van ontwikkeling reflekteer	Die leerder het 'n uitstekende en volledige begrip van die kunsskeppingsproses en het uitstekende insig in sy ontwikkeling.
Leerder kan nie beskryf hoe prosesse plaasvind en vaardighede wat hy aangeleer het nie	Die leerder is slegs gedeeltelik in staat om vaardighede en materiaal vir eie verdere ontwikkeling toe te pas.	Die leerder is in staat, binne limiete, om vaardighede en materiaal vir eie verdere ontwikkeling toe te pas.	Die leerder het 'n bevredigende vermoë om aangeleerde vaardighede en materiaal vir eie verdere ontwikkeling toe te pas.	Die leerder is goed instaat om aangeleerde vaardighede en materiaal vir eie verdere ontwikkeling toe te pas.	Die leerder toon diep insig om aangeleerde vaardighede en materiaal vir eie verdere ontwikkeling toe te pas.

**VOORGESTELDE VOORBEELD VIR DIE RUBRIEK VIR PRAKTIES: PAT 1,3,5 EN 7 (FINALE PRAKTIESE EKSAMEN) AFDELING A
;BRONBOEK/WERKBOEK /NAVORSING**

KRITERIA	
LEERDER SE VOORSTEL	10
Navorsing van 'n verskeidenheid van idees en probeerslae	10
Eksplorasië en manipulasie van materiale en tegnieke	10
Reflektiewe verslag wanneer die taak voltooi is	10
Tydsbesteding	5
Voorstelling en aanbieding	5
TOTAAL	50

AFDELING B : DIE KUNSWERK /PRAKTIES

KRITERIA	
Keuse en gebruik van materiale en tegnieke	10
Gebruik van formele kunselemente	10
Algemene indruk van die werk oorspronklikheid kreatiwiteit, innovasie	10
Interpretasie en praktiese implementasie van die navorsing	10
Voltooiing van die werk/tydsbesteding	5
Aanbieding van die werk	5
TOTAL	50
GEKOMBINEERDE TOTAAL	100

2. VOORGESTELDE RUBRIEK VIR PAT 1,3,EN 5 EN FINALE PRAKTIESE EKSAMEN**AFDELING 1 WERKBOEK/NAVORSING/BRONBOEK**

LU 1 KONSEPTUALISEER	
VOORSTEL VAN IDEE	5
Voorstel	10
Ondersoek	10
Refleksie aan die einde van die taak	5
TOTAAL	30

AFDELING 2 DIE KUNSWERK/PRAKTIES

LO2 – MAAK	
Gebruik van material	10
Gebruik van formele kunselemente en beginsels	10
Geheel indruk	10
TOTAAL	30

AFDELING 3 AANBIEDING

LU 3 AANBIEDING EN TYDSBESTEDING	
Bronboek - aanbieding	5
Bronboek - tydsbesteding	5
Kunswerk - aanbieding	5
Kunswerk - tydsbesteding	5
Neem kennis : totaal =20÷/2=10	10

AFDELING 4 DIE VERBAND MET VISUELE KULTUUSUDIES

LU4 –VISUELE KULTUURSTUDIE	
Geskrewe gedeelte van die PAT (onderwyser moet eie kriteria vir die opdrag ontwerp)	30
TOTAAL	30
Gekombineerde TOTAAL	100

VOORGESTELDE ASSESSERINGSRUBRIEKE VIR VISUELE KULTUURSTUDIES**Voorgestelde maniere waarop Visuele Kultuurstudies getoets kan word.**

- Infomele kort opstelle/refleksies en vrae met betrekking tot praktiese werk
- Lees studies van geselekteerde tekste en kommentaar deur kunstenaars/kunsgeskiedkundiges
- Vasvra
- Visuele begripstoetse van kunswerke in plaaslike galerye en versamelings
- Toets van vaardighede en tegnieke
- Werkboek /joernaalprojekte
- Leerder terugvoering /powerpoint aanbieding
- Formele navorsingsopstel

HIERDIE RUBRIEK KAN AANGEPAS WORD BY DIE OPDRAG EN DIE VEREISTES VAN DIE NAVORSINGSPROJEK.

Voorgestelde kriteria Visuele Kultuurstudies (Navorsingsopstel) (LU 4)	5	4	3	2	1	telling
Leerder begryp die opdrag en voer dit uit met begrip van die relevante inhoud van die tema						
Leerder wys kreatiwiteit en innovering in die gebruik van inligting en beelde						
Leerder demonstreer kritiese analises en multi-bron navorsings vaardighede						
Leerder het gebruik gemaak van gepaste kunsterminologie.						
Leerder het getuienis gelewer navorsingsvaardighede sowel as hoe om daarvoor te skryf.						
TOTAAL						